

Met uitgekende installaties wordt veel bezuinigd. FOTO'S DUNCAN WIJTING

Besparingen beginnen al met installatiewerk

vervolg van pagina 33

heid die gebruikelijk is.

„Hoe simpel wil je het hebben?“, zegt Jacobs. „Het gaat om honderden liters per dag. Dit scheelt zo veel energie. De overheid weet dat. Die zou die isolatie toch gewoon verplicht moeten stellen?“

Voor de stal liet Van Tilburg ook een onafhankelijk uitgekend lichtplan maken. Energiezuinige lampen geven het licht dat onder normale omstandigheden toereikend is. Op plaatsen waar weleens tijdelijk extra licht nodig is – in de ziekenboeg waar de dierenarts zo nodig operaties verricht en de klauwbekapbox – hangen extra lampen met een ‘eigen’ schakelaar.

Waar ook op is gelet: schakelaars op de juiste plaats. Van Tilburg kan de melkinstallatie aanzetten in de melkput als de koeien al in de wacht ruimte staan. „Als je eerst een rondje door de stal moet maken, verbruik je onnodig energie, krijg je extra slijtage en meer onderhoud.“

Jacobs zegt dat de besparingen al beginnen met het installatiewerk. Hoe minder meters aan leidingen en bochten, hoe beter. „Eigenlijk moet je naar de installatie kijken voordat je de stal gaat bouwen. Dan krijg je

het beste resultaat, zoals in Hellum. Maar meestal komt de aandacht voor de installatie helemaal aan het einde. Ik heb dan vaak het gevoel dat ik fouten zit te corrigeren.“

Na de energiebesparing, begon het bedrijf met de opwekking van de duurzame energie. Om zijn bedrijf van elektriciteit te voorzien, begon van Tilburg begin 2017 met 80 zonnepanelen en een windmolen. Daarop volgden 60 panelen en een tweede windmolen voor de dorpscoöperatie. Sinds 2019 liggen als nevenverdiensite 1000 zonnepanelen op het dak waarvan hij de stroom met

‘Waarom worden er nog traditionele stallen gebouwd?’

een aparte aansluiting levert aan een energiebedrijf.

„Ik zat op ‘o’ op de meter“, zegt hij. „Maar na het aardgas en de elektriciteit wilde ik de diesel gaan aftikken.“ De oude tractor werd vervangen door een stille elektrische sho-

vel en Van Tilburg kocht een elektrische quad en auto. De mestmixers die door de tractor werden aangedreven, maakten plaats voor elektrisch aangedreven exemplaren. Nu is Van Tilburg voor de stroomvoorziening weer gedeeltelijk afhankelijk van een energiebedrijf.

De investeringen in de elektrische apparatuur is aanzienlijk, maar dat is de besparing ook. Van Tilburg: „Een gewone shovel verbruikt per jaar ruim 4000 liter diesel. Als je dat omrekent kom je op 40.000 kilowattuur aan elektriciteit, terwijl de shovel 8000 kilowattuur verbruikt.

Dat is een besparing van 32.000 kilowattuur.“

Met Jacobs is de veehouder verbaasd dat de inrichting van de stal weinig of geen navolging krijgt. „Hier zie je dat het kan“, zegt de energiedeskundige. „We meten alles en kunnen dus alles bewijzen. Waarom worden dan nog traditionele stallen gebouwd?“

Van Tilburg: „De voorbereiding kost veel tijd, maar zodra alles werkt vraagt het geen aandacht meer. Zo’n 3 tot 4 procent van mijn inkomsten heb ik nu van de extra zonnepanelen. Mensen zeggen wel: Dat is niet veel. Maar zodra ze er liggen, heb je er geen omkijken meer naar. Dat is bij mijn koeien wel anders.“

De verduurzaming scheelt in de bedrijfsvoering veel geld aan de onkostenkant, zegt Van Tilburg. „Dat is nog niet eens mijn belangrijkste drijfveer. Ik vind het belangrijk om onafhankelijk te zijn. Daarnaast heeft mijn zoon veel belangstelling voor het bedrijf. Ik denk dat hij het, en zijn broer misschien ook wel, later wil overnemen. Ik vind het belangrijk dat er dan een melkveehouderij staat die klaar is voor de toekomst. Want uiteindelijk moeten alle boeren deze kant op.“

Jan Pieter van Tilburg: „Eigenlijk moet je naar de installatie kijken voordat je de stal gaat bouwen.“

Ron Jacobs: „De overheid zou die isolatie toch gewoon verplicht moeten stellen.“